

Dosarul nr. 3ra-780/20

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: A.Cazacliu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Sîrbu, V.Mihaila)

Î N C H E I E R E

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Ala Cobăneanu

examinând admisibilitatea recursului depus de Simion Beglița,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Simion Beglița împotriva Primăriei satului Hrușova, raionul Criuleni cu privire
la accesul la informație și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Simion Beglița împotriva hotărârii din 18 decembrie
2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 23 ianuarie 2015 Simion Beglița a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului
Hrușova, raionul Criuleni cu privire la accesul la informație și repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că pe rolul Judecătoriei Ciocana,
municipiul Chișinău se află cauza penală de învinuire a lui Mihail Vivat în comiterea
accidentului rutier, în rezultatul căruia i-au fost cauzate leziuni corporale și cauza
civilă la cererea sa împotriva aceluiași Mihail Vivat cu privire la repararea
prejudiciului material cauzat în urma vătămărilor corporale grave.

A invocat că, în vederea examinării obiective și sub toate aspectele a cauzelor,
la data de 12 februarie 2015 s-a adresat cu cerere Primăriei comunei Hrușova, raionul
Criuleni cu privire la accesul la informație, prin care a solicitat eliberarea informației
sub formă de copie a extrasului din Registrul documentelor de intrare pentru anul
2009 a Primăriei com.Hrușova, până și după depunerea cererii de către avocatul
Vladimir Cojocar, copia răspunsului nr.458 din 11 iunie 2009, adresat Judecătoriei
Ciocana, copia demersului avocatului Vladimir Cojocar, în baza căruia Primăria
Hrușova a eliberat răspunsul nr.458 din 11 iunie 2009, copia extrasului din Registrul
documentelor de intrare pentru anul 2013 a Primăriei com. Hrușova, r-ul Criuleni în
privința sa, până și după înregistrarea cererii, copia extrasului din Registrul

documentelor de intrare pentru anul 2014 a Primăriei Hrușova, r-ul Criuleni pînă și după înregistrarea cererii lui Simion Beglița.

Din considerentul că cererea a fost recepționată de pârâtă, iar pînă la depunerea prezentei acțiuni nu a primit un careva răspuns, a fost depusă prezenta acțiune de contencios administrativ, or, în opinia sa, Primăria comunei Hrușova, raionul Criuleni i-a încălcat drepturile și libertățile constituționale prin prisma Legii cu privire la petiționare și Legii cu privire la accesul la informație.

Simion Beglița a solicitat obligarea Primăriei comunei Hrușova, raionul Criuleni de a-i elibera un răspuns oficial, prin care a solicitat eliberarea informației sub formă de copie a extrasului din Registrul documentelor de intrare pentru anul 2009 a Primăriei com.Hrușova, pînă și după depunerea cererii de către avocatul Vladimir Cojocaru, copia răspunsului nr.458 din 11 iunie 2009, adresat Judecătoriei Ciocana, copia demersului avocatului Vladimir Cojocaru, în baza căruia Primăria Hrușova a eliberat răspunsul nr.458 din 11 iunie 2009, copia extarsului din Registrul documentelor de intrare pentru anul 2013 a Primăriei com. Hrușova, r-ul Criuleni în privința sa, pînă și după înregistrarea cererii, copia extrasului din Registrul documentelor de intrare pentru anul 2014 a Primăriei Hrușova, r-ul Criuleni pînă și după înregistrarea cererii sale, precum și încasarea din contul Primăriei Hrușova, r-ul Criuleni în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 44 030 lei, a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată care vor fi suportate pe marginea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Simion Beglița a fost admisă parțial, fiind obligată Primăria Hrușova, r-nul Criuleni de a-i elibera reclamantului Simion Beglița copia răspunsului Primăriei Hrușova, eliberat avocatului Tudor Cojocari prin numărul de ieșire 458 din 11 iunie 2009 sau Actul de distrugere a acestuia în legătură cu expirarea termenului de păstrare. S-a încasat din contul Primăriei Hrușova, r-nul Criuleni în beneficiul lui Simion Beglița a sumei de 2278 lei, dintre care suma de 1000 lei cu titlu de prejudiciu și suma de 1278 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 10 ianuarie 2019, Primăria Hrușova, r-ul Criuleni a declarat apel nemotivat, exprimându-și dezacordul cu hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria Hrușova, r-ul Criuleni, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

La data de 18 ianuarie 2019, Simion Beglița a declarat apel, solicitând modificarea hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, în partea cheltuielilor de judecată cu admiterea integrală a pretenției enunțate și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în sumă de 2071 lei.

Prin decizia din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Simion Beglița împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la 1 iulie 2020, Simion Beglița a contestat-o cu recurs, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea parțială a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs în

partea respingerii pretenției cu privire la cheltuielile de judecată cu pronunțarea în acestei părți a unei decizii noi, de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de apel motivată anexată la dosar, suplimentar invocându-se decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

A invocat că, cauza în ordine de apel a fost examinată în absența sa, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și anume pentru că a participat în alt proces de judecată, motiv pentru care a solicitat amânarea examinării cauzei, însă Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus în nici un fel în acest sens.

În atare împrejurări, instanța de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, apelantul – recurent Simion Beglița a fost privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 1 iulie 2020 (f.d.148) este în termen, având în vedere că la dosar nu există date confirmative privind notificarea deciziei recurate de către recurent.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Simion Beglița în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Cu referire la argumentele de procedură invocate în recurs precum că, instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces, recurentul-apelant Simion Beglița fiind privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, deoarece cauza în ordine de apel a fost examinată în absența sa, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi

imputate și anume pentru că a participat în alt proces de judecată, motiv pentru care la data de 8 octombrie 2019 a solicitat amânarea examinării cauzei din 9 octombrie 2019, însă Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus în nici un fel în acest sens, Colegiul reține că recurentul – apelant Simion Beglița a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată din 25 septembrie 2019 (vol.II,f.d.123) când a avut loc examinarea nemijlocită a cauzei în ordine de apel, însă la acea dată, recurentul nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării și nici nu a solicitat amânarea examinării cauzei.

La rândul său, instanța de apel considerând posibilă continuarea examinării cauzei în lisa părților absente, care au fost legal citate, a purces la examinarea cauzei în fond, în final anunțând amânarea deliberării pentru data de 9 octombrie 2019, ora 09:30.

Or, neprezentarea apelantului citat legal nu împiedică examinarea cauzei, cu atât mai mult că conform 218 lit. c) Cod administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În acest context, faptul că la data de 9 octombrie 2019, când a fost pronunțat dispozitivul deciziei, Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus în nici un fel asupra cererii de amânare din 8 octombrie 2019, nu constituie încălcarea dreptului recurentului la un proces echitabil, în situația în care la data de 9 octombrie 2019 nu a avut loc examinarea cauzei în fond, ci doar pentru această dată a fost dispusă amânarea deliberării și pronunțarea dispozitivului deciziei.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Simion Beglița.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Simion Beglița, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu